

LAURA VAN DER MEULEN EN MONIEK HEERINGS | L.VANDERMEULEN@PELSRIJCKEN.NL | M.HEERINGS@PELSRIJCKEN.NL

Omgevingsrechtelijke do's en don'ts voor
het houden van festivals en evenementen

Voorkom dat het feest in het water valt!

Festivals en evenementen groeien in aantal en omvang. Daarmee nemen ook de invloed van die evenementen op de leefomgeving en de bezwaren van de omgeving toe. 2014 en 2015 waren wat dat betreft bewogen jaren, zowel bij de wetgever als bij de rechter. Op basis van recente uitspraken zetten wij een aantal do's en don'ts op een rij voor de verlening van een evenementenvergunning op grond van de APV, de omgevingsvergunning en het opnemen van een evenementenbestemming in een bestemmingsplan.

↑ *Als een evenement niet in overeenstemming is met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, dan kan de ruimtelijke borging ook worden geregeld door het verlenen van een omgevingsvergunning strijdig gebruik.*
» *Beeld Taste of Amsterdam*

Toetsingskader evenementenvergunning

Voor het houden van een festival of evenement is meestal een evenementenvergunning vereist en een ontheffing van het verbod om buiten een inrichting versterkt geluid te produceren. De evenementenvergunning en geluidsontheffing vinden hun grondslag in de algemene plaatselijke verordening (APV) of in een aparte gemeentelijke evenementenverordening. Beide dienen de handhaving van de openbare orde. Het weigeren van een evenementenvergunning op grond van andere belangen dan de in de APV genoemde belangen kan niet op rechterlijke goedkeuring rekenen. Zo kon de burgemeester van Amsterdam een evenementenvergunning voor een Sinterklaasintocht niet weigeren om zo stigmatisering, ongelijke behandeling of discriminatie te voorkomen. De reikwijdte van het begrip 'openbare orde' is daarvoor te beperkt.¹ Ook is het niet mogelijk een evenementenvergunning te weigeren op grond van een bestemmingsplan of strijd met een andere wet, zoals de Wegenverkeerswet of de Flora- en faunawet.²

Afwijken van eigen evenementenbeleid

De meeste gemeenten hebben evenementenbeleid opgesteld. In het evenementenbeleid zijn onder andere regels opgenomen over het aantal evenementen dat jaarlijks op bepaalde locaties is toegestaan, het soort evenementen, de samenloop van evenementen en de maximale toelaatbare geluidsbelasting.

Uit de jurisprudentie van de afgelopen jaren volgt dat afwijken van het eigen beleid vaak niet goed afloopt. Zo werd door de Rechtbank Noord-Nederland een voorlopige voorziening getroffen omdat in een evenementenvergunning een hogere geluidbelasting op een later tijdstip werd toegestaan dan volgens het eigen beleid toelaatbaar was.³ In Zwolle konden de vergunde geluidsnormen voor een festival niet op rechterlijke goedkeuring rekenen omdat van het eigen beleid werd afgeweken en voor een ander festival in dezelfde stad, op een minder dichtbewoonde locatie, lagere geluidsnormen waren vergund.⁴

Mits goed gemotiveerd, is afwijken van het eigen beleid bij wijze van uitzondering wel mogelijk. Een dergelijke afwijking werd toegestaan door de Rechtbank Amsterdam. Het festival in kwestie werd in afwijking van het evenementenbeleid toegestaan op een niet in het evenementenbeleid genoemde locatie in het Flevopark, omdat de gebruikelijke locatie in het Oosterpark wegens een renovatie niet beschikbaar was.⁵

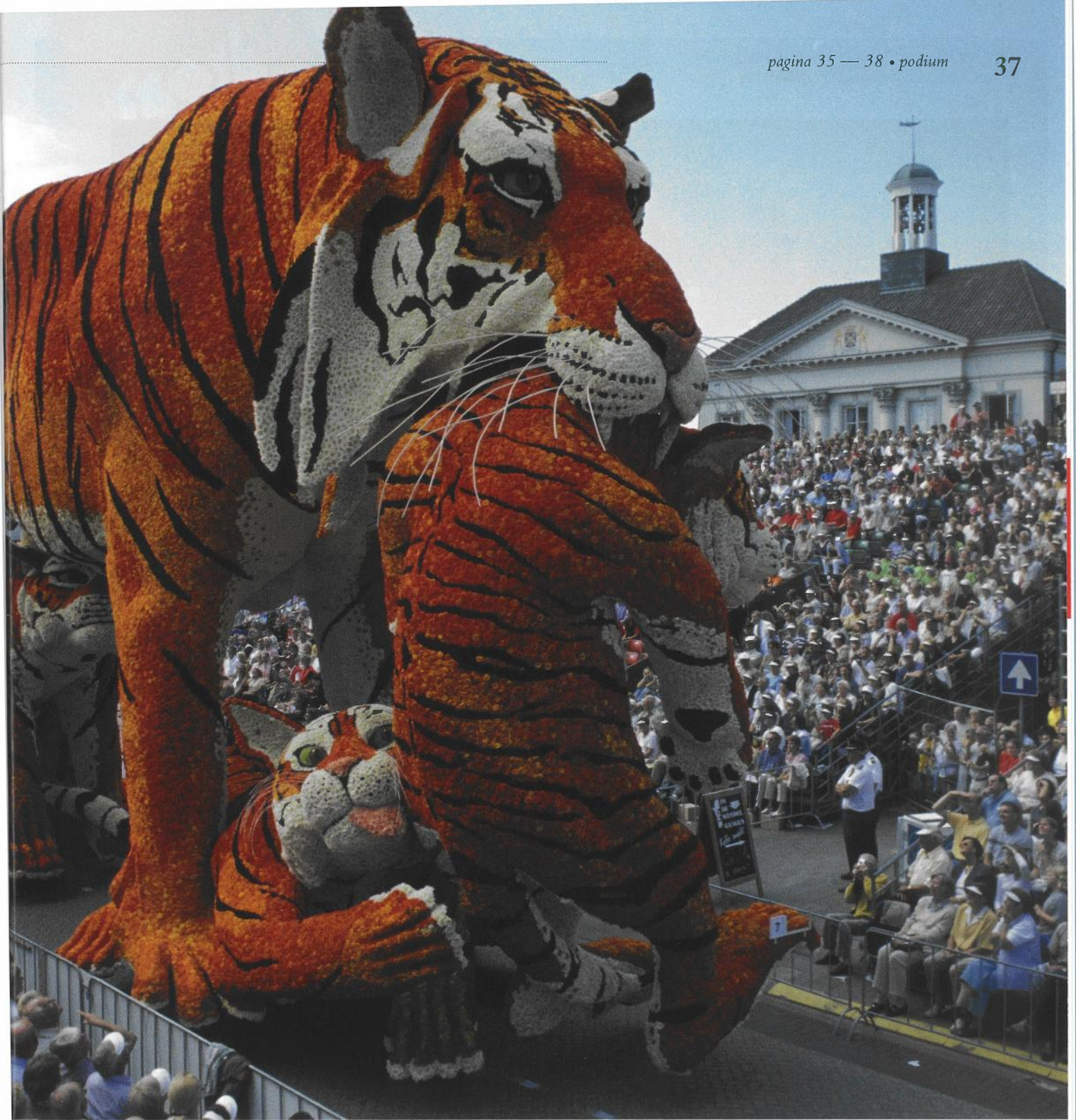
Ruimtelijke borging

Met een evenementenvergunning op basis van de APV ben je er echter nog niet. Een evenementenvergunning wordt verleend met het oog op handhaving van de openbare orde. Deze toets waarborgt niet de ruimtelijke aanvaardbaarheid van een evenement. Ruimtelijke aanvaardbaarheid kan wel worden verkregen via borging in het bestemmingsplan, door het opnemen van een evenementenbestemming of door het toestaan van evenementen binnen een andere bestemming. Dit is aan te raden voor terreinen waar regelmatig evenementen worden georganiseerd. Als een evenement niet in overeenstemming is met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, dan kan de ruimtelijke borging ook worden geregeld door het verlenen van een omgevingsvergunning strijdig gebruik. Er kan niet worden volstaan met de toets die wordt uitgevoerd bij de evenementenvergunning.

Een planologische basis is alleen in uitzonderlijke situaties niet vereist. Als een evenement kan worden gekwalificeerd als kortdurend en incidenteel, dan mag dat evenement in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan worden georganiseerd. Of een evenement als kortdurend en incidenteel is aan te merken, hangt af van de tijdsduur van het evenement, de intensiteit van het gebruik en of het evenement al dan niet een terugkerend karakter heeft. De Afdeling heeft in 2014 een proefevenement dat enkele uren in beslag zou nemen, in strijd met de ter plaatse geldende bestemming 'Wonen', als kortdurend en incidenteel aangemerkt.⁶ Maar een festival dat twee dagen duurde en inclusief de op- en afbouw nog meer dagen in beslag zou nemen, werd niet als kortdurend en incidenteel aangemerkt.⁷ In die uitspraak oordeelde de Afdeling dat evenementen slechts bij uitzondering als kortdurend en incidenteel moeten worden aangemerkt, omdat de mo-

7 Do's en don'ts

- 1 | Houd bij het verlenen van de evenementenvergunning het toetsingskader van de APV in de gaten.
- 2 | Wijk niet af van het eigen evenementenbeleid, tenzij op goede gronden.
- 3 | Let op: naast een evenementenvergunning is doorgaans ruimtelijke toestemming vereist.
- 4 | Bij kortdurend en incidenteel gebruik is geen ruimtelijke toestemming vereist. Dit betreft een uitzondering.
- 5 | Bij strijdigheid met het bestemmingsplan kan van de kruimelontheffing gebruik worden gemaakt. Hiervoor geldt de reguliere voorbereidingsprocedure.
- 6 | Bij het toestaan van evenementen in het bestemmingsplan moet onderzoek worden gedaan naar de ruimtelijke aanvaardbaarheid bij maximale invulling van de planologische mogelijkheden.
- 7 | In de planregels van het bestemmingsplan dienen voorschriften te worden opgenomen omtrent het aantal evenementen op een locatie, het soort evenementen en de maximale bezoekersaantallen.

gelijkheid om een omgevingsvergunning strijdig gebruik te verlenen voor het organiseren van een evenement met de wijziging van het Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor) in 2014 is verruimd. Dit betreft de zogenoemde kruimelonthefving.

Ruimtelijk aanvaardbaar?

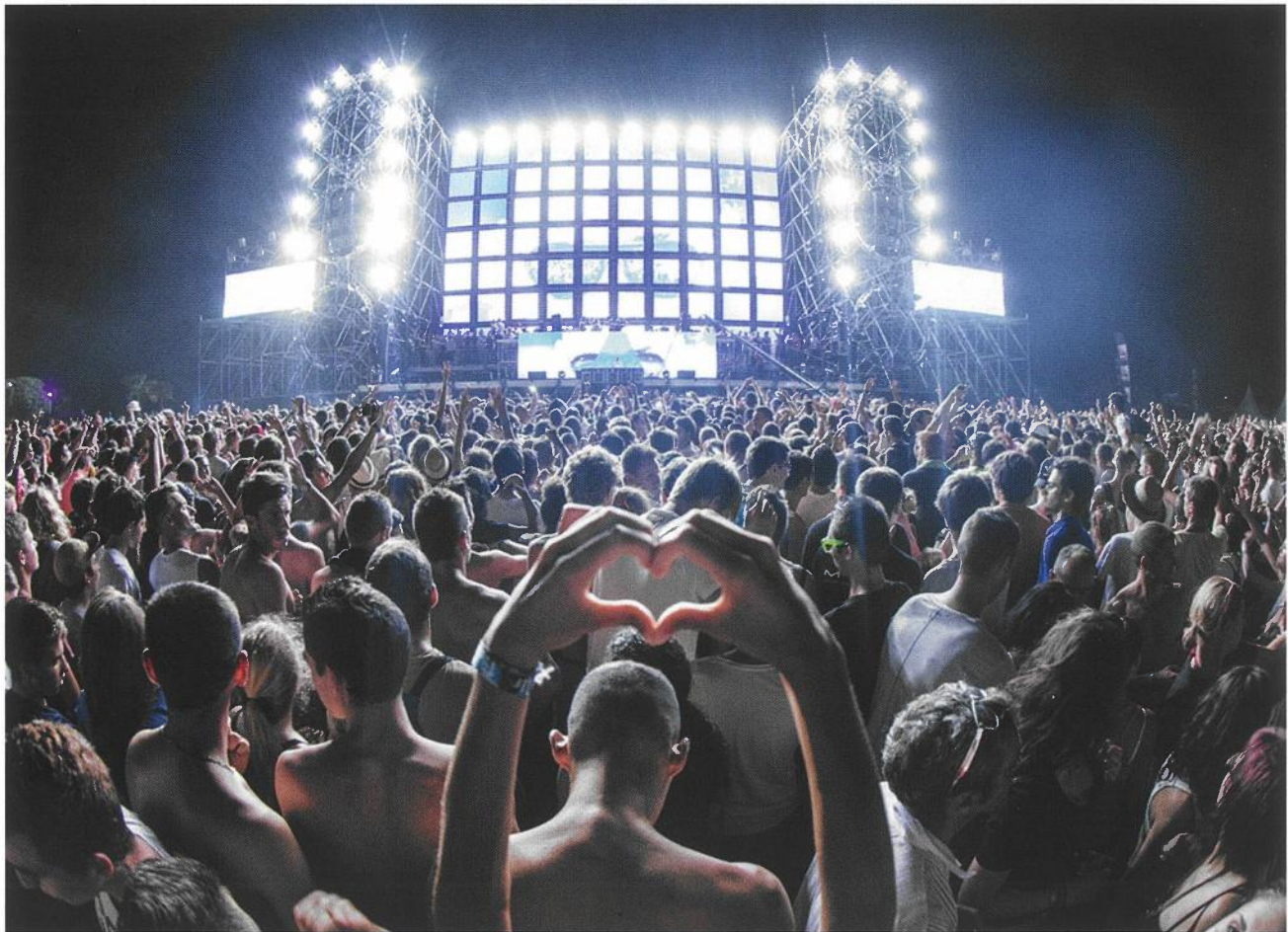
Evenementen vallen onder artikel 4, onderdeel 11, van de kruimelregeling in bijlage II bij het Bor. Op basis daarvan is toelaatbaar: 'ander gebruik van gronden of bouwwerken dan bedoeld in de onderdelen 1 tot en

met 10, voor een termijn van ten hoogste tien jaar'. Een ruime categorie dus, op basis waarvan veel mogelijk is. Er kan een omgevingsvergunning worden verleend voor strijdig gebruik voor een eenmalig festival, maar ook voor een jaarlijks terugkerend festival.

Het gaat hierbij om een discretionaire bevoegdheid van het college en de bestuursrechter toetst terughoudend. Cruciaal bij de beoordeling is de vraag of het college bij afweging van alle betrokken belangen in redelijkheid gebruik heeft kunnen maken van deze bevoegdheid. Uiteraard moet de verlening van een om-

▲ *Als een evenement kan worden gekwalificeerd als kortdurend en incidenteel, dan mag dat evenement in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan worden georganiseerd.*

» *Beeld Bloemencorso Zundert*

gevingsvergunning in overeenstemming zijn met een goede ruimtelijke ordening. Ruimtelijk relevante aspecten als geluidhinder, ecologie en verkeers- en parkeerdruk moeten in dit kader worden beoordeeld om een goed woon- en leefklimaat te kunnen garanderen.

Een andere mogelijkheid voor ruimtelijke borging van een evenement vormt het bestemmingsplan. Ook het toestaan van evenementen in het bestemmingsplan moet ruimtelijk aanvaardbaar zijn; een goed woon- en leefklimaat dient te worden gegarandeerd. Dit geldt ook bij kleinere evenementen. Alle ruimtelijk relevante aspecten (geluid, ecologie, EHS, verkeers- en parkeerdruk, et cetera) moeten zijn onderzocht. Bovendien moet in de planregels worden vastgelegd wat het toegestane aantal evenementen is, het soort

evenementen en het maximale bezoekersaantal. Indien dit niet wordt opgenomen in het plan is de ruimtelijke aanvaardbaarheid onvoldoende geborgd.⁸

Het organiseren van evenementen kan voor de nodige hoofdbreken zorgen. Regelmatig worden gemeenten op de vingers getikt door de rechter vanwege onvoldoende borging van evenementen in het bestemmingsplan of in een omgevingsvergunning strijdig gebruik. Recent gebeurde dit nog in de uitspraak van de Afdeling van 17 februari 2016 over het nieuwe bestemmingsplan voor het Spuiplein. Daarnaast moet de toets op grond van de APV op orde zijn. Maar met de voorgaande do's en don'ts op zak kan het feest beginnen! «

1 | ABRvS 12 november 2014, nr. 201406757/1/A3, r.o. 6.1 (Sinterklaasintocht).

2 | Rb. Overijssel, 28 oktober 2015, nr. AWB 15/826, r.o. 3.6 (Monstertruck Haaksbergen).

3 | Vz. Rb. Noord-Nederland 11 augustus 2015 ECLI:NL:RBN-NE:2015:3926, r.o. 4.5 (Psy-Fi 2015).

4 | Vz. Rb. Overijssel, 28 mei 2015, nr. AWB 15/1008, r.o. 6, ECLI:NL:RBOVE:2015:2498 (Megabase Outdoor).

5 | Vz Rb Amsterdam 5 augustus 2015, r.o. 4.6 ECLI:NL:RBAMS:2015:500 (Appelsap).

6 | ABRvS 15 oktober 2014, nr. 201400118/1/A1, r.o.5.1 (Preuvenement Kelper-Oler).

7 | ABRvS 1 juli 2015, nr. 201405760/1/A3, r.o. 4.1 (Amsterdam Open Air).

8 | ABRvS 17 februari 2016, nr. 201506639/1/R6, r.o. 23.3 en 23.4 (Gem. Den Haag; Spuiplein).